

Ngược gió hương bay

ISSN: 2734-9195 14:10 14/07/2026

Thứ hương ấy không bay theo chiều thuận của thế gian, mà lặng lẽ ngược gió, ngược cả dòng danh lợi và dục vọng, để tìm đến những tâm hồn đang khát khao ánh sáng.

Người con Phật, dù là bậc xuất gia cắt ái ly gia hay người cư sĩ tại gia sống giữa dòng đời vạn biến, đều lấy "Giới" làm gốc rễ của sự tu tập. Giới không phải là những điều luật gò bó, khắt khe nhằm tước đoạt tự do của con người.

Mà, giới chính là hàng rào bảo hộ, là chiếc phao cứu sinh giúp hành giả không bị nhấn chìm trong biển trầm luân của **tham, sân, si**. Nơi cuộc đời đầy những đổi thay, con người thường mãi mê tìm kiếm một nơi nương tựa ở bên ngoài. Có người nương vào tiền tài, có người nương vào quyền lực, có người nương vào tình cảm hay danh vọng. Thế nhưng, tất cả những điều ấy đều vô thường, khi đủ duyên thì hợp, khi hết duyên lại tan. Chỉ có một nơi nương tựa không ai có thể lấy mất, đó là một nội tâm được gìn giữ bằng giới đức.

Người biết hộ trì **giới hạnh** có thể vẫn gặp những cơn gió ngược của cuộc đời, nhưng trong sâu thẳm, họ luôn có một bến bờ để quay về. Bến bờ ấy không ở đâu xa, mà nằm ngay trong từng ý nghĩ thiện lành, từng lời nói chân thật và từng hành động không làm tổn hại đến bất kỳ ai.

Khi một người phát nguyện thọ trì giới pháp dù là năm giới cơ bản hay những bộ giới luật thanh tịnh của bậc đại tăng là lúc họ đang tự khoác lên mình một tấm áo giáp vô hình nhưng kiên cố. Giới đức nuôi dưỡng **lòng từ bi**, giúp người con Phật biết xót thương trước nỗi đau của muôn loài, biết dừng lại trước những cám dỗ đầy mật ngọt nhưng chứa chan độc tố của cuộc đời. Một người sống có giới hạnh tự khắc toát ra một năng lượng bình an, tĩnh lặng, khiến người gần gũi cảm thấy nhẹ lòng, kẻ đối diện sinh lòng kính ngưỡng.

Điều kỳ diệu là hương thơm ấy không đến từ những việc làm lớn lao, mà được kết thành từ những điều rất nhỏ mà người giữ giới lặng lẽ thực tập mỗi ngày. Một lời nói chân thật thay cho dối trá. Một sự nhẫn nhịn thay cho nóng giận. Một lần buông xuống **lòng tham** khi có cơ hội chiếm phần hơn về mình. Một lần

dừng lại trước khi một ý nghĩ bất thiện kịp biến thành hành động. Cứ như thế, ngày này qua ngày khác, giới không còn là những điều phải gắng sức ghi nhớ, mà dần trở thành hơi thở của đời sống. Khi ấy, đức hạnh không còn là điều người ấy cố gắng thể hiện, mà tự nhiên tỏa ra từ chính con người họ.

Một xã hội hiện đại nơi những giá trị vật chất, danh vọng và **quyền lực** thường được đặt lên hàng đầu, việc giữ mình trong sạch theo tinh thần Phật giáo chính là một cuộc lội ngược dòng đầy quả cảm. Dòng đời vốn dĩ như một cơn cuồng phong, kéo ghì con người ta vào vòng xoáy của tranh đoạt, ích kỷ và dối trá. Gió cuộc đời thổi mạnh hướng nào, số đông thường ngã theo hướng ấy.

Nhưng **người con Phật** có giới đức thì không. Họ chọn đi ngược lại chiều gió của dục vọng. Khi người ta dùng sự giận dữ để đáp trả oán thù, người con Phật dùng nhẫn nhục và từ bi để hóa giải. Khi thế gian chạy theo những cuộc vui chóng vánh, họ chọn tìm về sự tịch tĩnh của tâm hồn. Sự "ngược gió" ấy không phải là sự lập dị, lập ngôn hay cố tỏ ra khác biệt, đó là bản lĩnh của một tâm hồn đã được định tĩnh nhờ **giới luật**.

Đi ngược gió chưa bao giờ là một con đường dễ dàng, có những lúc người giữ giới bị xem là quá cứng nhắc giữa một thời đại mà sự dễ dãi lại được gọi bằng cái tên biết thích nghi. Có khi sự chân thật khiến họ thiệt thòi, lòng từ bi khiến họ bị lợi dụng, sự nhẫn nhịn khiến người khác lầm tưởng là yếu đuối. Không ít lần, họ phải đứng một mình giữa đám đông đang hân hoan chạy theo những điều trái với lương tri.

Có con đường càng đi càng đông, cũng có con đường càng đi càng vắng. Con đường của giới đức thường thuộc về con đường thứ hai. Người giữ giới không phải không biết những lối tắt dẫn đến lợi dưỡng hay danh vọng. Họ cũng nhìn thấy những cánh cửa mở ra từ sự khéo léo của thế gian. Nhưng họ hiểu rằng, có những cánh cửa bước vào rất dễ, bước ra lại phải đánh đổi bằng sự bình yên của cả một đời.

Hình minh họa. Nguồn: Internet

Có người từng hỏi, giữ giới để được điều gì ?

Nếu chỉ để được phước báo hay mong người khác kính trọng, thì giới vẫn còn là một sự trao đổi. Đức Phật dạy giữ giới không phải để tô điểm cho bản ngã, mà để phòng hộ thân, khẩu và ý. Khi ba nghiệp được phòng hộ, tâm bớt dao động bởi tham muốn, bớt thiêu đốt bởi sân hận và bớt mê mờ bởi si ám. Chính trong sự phòng hộ ấy, bình an bắt đầu nảy mầm, có những đêm tĩnh lặng, khi mọi âm thanh của cuộc sống đã lắng xuống, con người chỉ còn đối diện với chính mình. Khi ấy, không một lời khen nào có thể xoa dịu sự cắn rứt của lương tâm, cũng không một địa vị nào có thể che lấp những điều bất thiện đã gây tạo. Chỉ người biết gìn giữ giới hạnh mới cảm nhận được sự nhẹ nhõm của một tâm không quá nhiều hối tiếc. Thì ra, phần thưởng lớn nhất của giới không nằm ở ngày mai, mà nằm ngay trong hiện tại. Đó là khả năng đặt lưng xuống sau một ngày sống mà lòng không quá nặng nề vì đã làm tổn thương ai.

Chính từ sự lợi ngược dòng thâm lặng đó, hương thơm đức hạnh bắt đầu lan tỏa. Nó không cần những phương tiện truyền thông ồn ào, không cần sự phô diễn bề nổi. Hương giới đức thấm đượm vào từng cử chỉ đi, đứng, nằm, ngồi, trong từng lời nói ái ngữ và trong ánh mắt bao dung. Hương thơm ấy bay ngược chiều gió, vượt qua những định kiến, xuyên qua những bảo giồng của lòng người để đến với những tâm hồn đang khao khát sự bình an. Một bậc chân tu hay một người cư sĩ mẫu mực, dù sống ẩn dật nơi núi cao rừng sâu hay lặng lẽ giữa dòng đời đông đúc, thì tiếng thơm về đức hạnh của họ vẫn “hữu xạ tự nhiên hương”, lay động lòng người một cách tự nhiên, không cần mời gọi.

Trong Tam vô lậu học (Giới - Định - Tuệ), Giới đứng đầu. Không có Giới, Định không thể hình thành, và Tuệ giác không thể phát sinh. Giới giống như lòng đất bằng phẳng và vững chãi, Định và Tuệ là những tòa lâu đài nguy nga được xây dựng trên lòng đất ấy. Người con Phật hiểu rằng, nếu không giữ gìn giới hạnh, tâm hồn sẽ luôn bị xao động bởi những ân hận, ray rứt do ác nghiệp gây ra.

Một cái tâm bất an, đầy rẫy lỗi lầm thì làm sao có thể lắng đọng để nhìn thấu bản chất của vô thường, khổ và vô ngã?

Vì vậy, giữ giới là cách người con Phật quay về hộ trì cho chính tâm mình. Mỗi một giới điều được nghiêm trì là một viên gạch xây nên bức tường thành bảo vệ tuệ mạng. Từ sự thúc liễm thân tâm, giữ gìn ba nghiệp (thân, khẩu, ý) thanh tịnh, người tu Phật dần bước vào trạng thái định tĩnh, để rồi từ đó, đóa hoa trí tuệ bừng nở, soi sáng màn đêm tăm tối của vô minh.

Ngược gió Hương Bay

Hình mang tính minh họa. Nguồn: Internet

Hương thơm của hoa rồi sẽ tàn héo theo thời gian, nhưng hương đức hạnh của những người con Phật chân chính thì trường tồn cùng năm tháng. Lịch sử đạo Phật đã chứng minh, biết bao vị Thánh tăng, biết bao bậc cao tăng thạc đức dù đã thị tịch hàng trăm, hàng ngàn năm, nhưng hành trạng và đức hạnh của các Ngài vẫn là ngọn đuốc soi đường cho hậu thế.

"Hương các loại hoa thơm

Không ngược bay chiều gió

Nhưng hương người đức hạnh

Ngược gió khắp tung bay

Chỉ có bậc chân nhân

Toả khắp mọi phương trời".

(Trích Kinh Pháp Cú 54)

Hương thơm từ cuộc đời của các Ngài vẫn lồng lộng bay ngược chiều thời gian, mang lại niềm tin và sự an ủi cho nhân loại.

Đời sống hiện đại hôm nay, chúng ta cần lắm những "hương thơm ngược gió" như thế giữa một thế giới đang đối mặt với nhiều khủng hoảng về đạo đức và niềm tin, hình ảnh những người con Phật sống giản dị, tri túc, nghiêm trì giới luật và dấn thân phụng sự cộng đồng chính là những điểm sáng ấm áp. Họ không nói những triết lý cao siêu, họ dùng chính cuộc đời mình để thuyết pháp. Sự hiện diện của họ như một làn gió mát lành, xoa dịu những vết thương của cuộc đời.

Ngày nay giữa một thế giới ngày càng nhiều biến động, có lẽ điều nhân loại cần không chỉ là những diễn giả nói hay, mà cần những con người sống đẹp. Cần những người âm thầm giữ gìn năm giới giữa đời thường, cần những vị xuất gia gìn giữ phạm hạnh giữa muôn vàn cám dỗ, cần những trái tim vẫn còn biết cúi xuống trước nỗi đau của tha nhân.

Hoa vẫn nở rồi tàn. Hương trầm rồi cũng nhạt theo năm tháng. Chỉ có hương của giới đức là không bị thời gian làm phai phôi, không bị gió đời cuốn đi mất. Thứ hương ấy không bay theo chiều thuận của thế gian, mà lặng lẽ ngược gió, ngược cả dòng danh lợi và dục vọng, để tìm đến những tâm hồn đang khát khao ánh sáng.

Mong rằng mỗi người con Phật, dù khoác áo cà-sa hay vẫn mặc chiếc áo đời thường, đều biết gìn giữ hương thơm ấy ngay từ những điều rất nhỏ trong từng hơi thở, từng bước chân và từng ý nghĩ. Bởi biết đâu, giữa cuộc đời đầy bụi bặm này, chính hương giới đức từ một con người bình dị lại trở thành ngọn gió lành giúp một tâm hồn khác tìm được đường quay về.

Mỗi sớm mai thức dậy, nguyện gìn giữ một tâm niệm lành, nguyện mỉm cười trước những nghịch cảnh, nguyện trọn vẹn lòng trắc ẩn để không cố ý làm tổn hại đến sinh mạng của bất cứ chúng sinh nào.

Xin cầu chúc cho những người con Phật luôn vững tay chèo trên dòng đời vạn biến, giữ trọn chiếc áo giới hạnh thanh cao, để cuộc đời này mãi mãi được ướp

hương bởi thứ hương thơm mầu nhiệm, hương thơm đức hạnh, kiên cường, bất chấp mọi giông bão, vẫn ngược gió bay muôn phương.

Tác giả: **Ngạn Yên**